

Archivní 2257/4, 149 00 Praha 4
telefon: +420 974 847 240
e-mail: posta@nacr.cz
ID datové schránky: fe3aixh
<http://www.nacr.cz>

NACRX002T30H

Dne: 6.12.2017 | Naše značka: NA- 4075-4/08-2017 | Vyřizuje/tel.: Baudisch / 974 847 413
Vaše značka:

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO: Mainz, Spolková republika Německo

ÚČEL CESTY: účast na konferenci *Akteure und Institutionen visueller Medien im [deutsch-]tschechischen Kontext*

ÚČASTNÍCI CESTY: Mgr. Pavel Baudisch

ZPRÁVU PODÁVÁ: Mgr. Pavel Baudisch

NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE: Johannes Gutenberg-Universität Mainz, Jakob-Welder-Weg 18

TRVÁNÍ CESTY: 23.-25. 11. 2017

DATUM VYHOTOVENÍ: 6. 12. 2017

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu
podepsáno elektronicky

TEXT ZPRÁVY ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Služební cestu jsem vykonal ve dnech 23.–25. 11. 2017. Jízdné, ubytování a část stravného hradila zvací strana, zbylou část stravného a pojištění pak Národní archiv. Z Prahy jsem odjel dne 21. 11. 2017 ve 4.06 h vlakem Českých drah a následně přestoupil v Drážďanech a v Lipsku na vlaky Deutsche Bahn. Po příjezdu do Mohuče v 13.15 h jsem se ubytoval v Advena Hotel Europa, Kaiserstraße 7, kde mi byly zajištěny dva noclehy. Konference probíhala v sále Philosophicum na Univerzitě Johanna Gutenberga, Jakob-Welder-Weg 18. Cestu zpět jsem nastoupil 25. 11. 2017 v 13.49 h, poté přestupoval v Aschaffenburgu, Norimberku (vlaky Deutsche Bahn) a Schwandorfu (vlak Die Länderbahn/České dráhy), do Prahy jsem dorazil ve 23.10.

Kromě zpoždění všech vlaků na zpáteční cestě nenastaly žádné mimořádné události.

ČÁST ODBORNÁ:

Smyslem cesty byla účast na výroční konferenci Historické komise pro české země (Historische Kommission für die böhmischen Länder, e.V.) s názvem *Akteure und Institutionen visueller Medien im [deutsch-]tschechischen Kontext*, kterou pořádala pracovní skupina pro vizuální média v německo-českém kontextu působící v rámci uvedené komise. Konferenci koncipovaly Jun.-Prof. Dr. Sarah Scholl-Schneider, Dr. Hildegard Schmoller a Theresa Langer, M.A., jejíž pozvání k účasti mi zprostředkoval PhDr. Pavel Dufek, Ph.D.

Komise, pořádající konference se zaměřením na obrazová média pravidelně od roku 2013, cílila letošní jednání na otázky vzniku a dochování tohoto typu dokumentů a zároveň na instituce a další aktéry ovlivňující svými rozhodnutími výběr, uchovávání, upravování a cenzuru obrazových médií, či jejich uvádění do oběhu a s tím spojené působení na společnost.

V první části konference představila Theresa Langer způsoby práce s fotografiemi na obrazovém oddělení ČTK, jejich zpracování, evidenci a využívání v průběhu staršího období fungování této instituce. Jiří Riezner se ve svém příspěvku věnoval obrazovým publikacím z produkce sudetoněmeckého vydavatele Adama Krafta a konečně Petr Koura na filmových ukázkách nastínil, jakým způsobem využívala toto médium Státní bezpečnost pro instruktáže svých agentů, jako nástroj propagace vlastní práce nebo denunziace emigrantů či ovlivňování politického smýšlení veřejnosti a pohovořil i o způsobech kontroly filmové produkce v Československu ze strany StB.

V pátek dopoledne pokračoval program diskuzí nad zkušenostmi, možnostmi a limity využití obrazových médií při výuce na školách (Karina Hoření) a otevřením otázek instrumentalizace a dezinterpretace fotografií v učebnicích a dalších didaktických materiálech na příkladu snímků, které domněle měly zobrazovat vysídlení Němců z československého pohraničí (Caroline Klausung). Julia Secklehner pohovořila o ohlasu výstavy politických karikatur konané spolkem Mánes v Praze v roce 1934, jíž se účastnili Adolf Hoffmeister a německý satirik v emigraci John Heartfield, o cenzorských zásadách vůči jeho exponátům a jakým způsobem výstava ovlivnila československo-německé diplomatické vztahy. Ingrid Sauer pak promítla vybrané části propagačního filmu z dílny

Sudetendeutsches Filmwerk, zaznamenávajícího společné setkání poválečných vysídlelců, na němž ukázala práci filmařů s identitou zástupců této komunity, agitací a využitím filmu jako prostředku ke směřování a stanovování úkolů sudetoněmeckého hnutí.

V odpolední části jednání zaměřené na práci institucí, resp. s institucemi spravujícími obrazová média vystoupila paní Sauer ještě jednou, aby představila fondy a typy archiválií Sudetoněmeckého archivu v Bavorském hlavním státním archivu. Podobně Petr Hudičák prezentoval českokrumlovské Museum Fotoatelier Seidel, popsal dosavadní průběh a současný stav digitalizace sbírky a způsoby jejího využívání. Obdobný úkol připadl i mně – nastínil jsem činnosti Oddělení foto-, fono-, kinodokumentů a služeb veřejnosti Národního archivu a jmenoval jeho fondy a sbírky využitelné pro bádání v kontextu česko-německých vztahů. Na třech příkladech jsem ilustroval způsob a důležitost kvalitního archivního zpracování fotografických dokumentů pro jejich další studium, důsledky chybného zpracování v minulosti pro současné badatele a využití fotografie jako média pro samostatný výzkum.

Závěrečný blok dne byl věnován rozsáhlé diskusi v menších skupinách, během níž probíhala výměna názorů a zkušeností z oblasti zpřístupňování obrazových médií, práce historiků a veřejnosti s nimi, jakým způsobem jsou řešeny různé problémy, například autorská práva apod.

Sobotní dopoledne bylo zaměřeno na dokumentární filmy. Hildegard Schmoller představila produkci českých a německých filmů s přeshraniční tematikou z posledních let, jejich recepci ve společnosti a roli aktérů, kteří uvedené snímky utvářeli. V tomto duchu se nesla i následná závěrečná panelová diskuze se třemi filmařkami a producentkami dokumentárních filmů (Lenka Ovčáčková, Jana Cisar, Johanne Lefeldt), jež odpovídaly na otázky, jaká témata a proč si je volí, s kterými aktéry provádějí natáčení, co jsou kritéria pro výběr natočeného materiálu do konečné verze filmů, co se děje s nevyužitými pasážemi, jakou roli hrají další instituce (například televizní společnosti) při ovlivňování podoby a délky filmů aj.

Během konference se mi podařilo navázat kontakty jak mezi českými, tak německými kolegy, které především zajímala využitelnost archivních souborů Národního archivu pro různá badatelská témata, zkušenosti se zpracováním fotografických archiválií a práce s veřejností a školami. Organizátoři rovněž vyslovili přání, zda bych se mohl s vhodným tématem zapojit do chystaného sborníku z konference a opětovně se zúčastnit s příspěvkem i zasedání příští rok.